

ERDÉLYI LAPOK

3 Lei

Taxa postală plătită în numerar. Form. 134.
aprobării Dir. Gen. PTT No. 15.000

Főszerkesztő:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 80 (1227) sz. * Kedd, 1936 április 7

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Lázasan munkálódik a francia külügyminisztériumban

Készítik az új békejavaslatokat. — A németek erődépítése ellen és a Népszövetségben való újjászervezkedés irányába akarják tolni a helyzetet

Párizsból jelentik: A francia külügyminisztériumban vasárnap is lázas munka folyt; gőzerővel dolgoztak a francia ellenjavaslatok összeállításán és megszövegezésén. A francia kormány emlékiratát a legközelebbi napokban juttatják el a népszövetségi tagállamokhoz s ugyanakkor a népszövetségi főtávkárához is. Beavatott körökben azt hiszik, hogy a francia emlékirat csak a hét végén készül el s könnyen lehetséges, hogy a csütörtöki minisztertanácsot, amelyet a francia ellenjavaslatok megvizsgálására hívtak össze, huszonnégy, vagy negyvennyolc órával elhalasztják.

A külügyminisztériumoz közelálló körökben sikerült értesüléseket szerezni a francia ellenjavaslatokat tartalmazó francia emlékirat irányonairól. Eszerint a francia memorandum három fejezetre oszlik.

Az első fejezetben

a jogászok viszik a szót és igyekeznek megdönteni a német kormány érveléseit, amelyek szerint a szovjetpaktum és a locarnói egyezmény nem egyeztethető össze és a katonamentes Rajnavidek megszállása ezért jogosult volt.

A második fejezet

azokkal az elővigyázatossági rendszabályokkal foglalkozik, amelyeket a locarnói hatalmak a végleges rendezésért való tárgyalások tartamára kilátásba helyeztek. A francia kormány ebben a fejezetben kijelenti majd, hogy a német válasz a locarnói hatalmak javaslataira nagyban és egészében ezen a ponton egyáltalában nem kielégítő. Az emlékiratnak ez a fejezete

különösen behatóan foglalkozik a Franciaország által követelt biztosítékokkal a rajnavideki erődítésművek építéséről való német lemondásra vonatkozóan.

A harmadik fejezet

tartalmazza a francia kormány ugynevezett konstruktív béketervét. Erre vonatkozóan a francia javaslat abból indul ki, hogy az európai politikának a Népszövetség keretei között kell maradnia.

A béke megszervezését a francia kormány csakis a Népszövetségen keresztül tartja elérhetőnek. Az emlékirat evégett a népszövetségi hadsereg felállítására vonatkozóan is tartalmaz javaslatot.

A terv abban csúcsosodik ki, hogy nemzetközi rendőri haderőt szervezzenek. Ezt a haderőt a nagyobb népszövetségi hatalmak bocsátanák a Népszövetség rendelkezésére és ez a nemzetközi rendőri haderő bizonyos tekintetben a rendőri hatalmat gyakorolná Európában és a szerződéses esetén közbelépne.

A francia béketerv szempontjai felhívatalos magyarázatok szerint.

Párizsból jelentik: A Havas-ügynökség felhívatalos jellegű közléseket hoz a készülő fran-

cia emlékiratról, illetve azokról a szempontokról, melyek az emlékirat állásfoglalásaiban irányadók. A francia emlékirat meg fogja állapítani, hogy a locarnói hatalmak március 19-iki javaslataira Berlin március 31-iki válasza a maga egész összességében negatívnak tekinthető. A locarnói hatalmak azt akarják, hogy mielőtt általános tárgyalások indulnának, a német birodalom legalább részben állítsa helyre a nemzetközi törvényeket. A német birodalom ezt visszautasítja. Az angol vezetők ilyen körülmények közt is szükségesnek tartják a németekkel a tárgyalások folytatását. Ilyen körülmények között

a francia emlékirat arra csoportosítja minden törekvését, hogy legalább az erődítési tilalom maradjon fenn Németországgal szemben a Rajnavideken. A francia kormány felfogása szerint a

A locarnói hatalmak még húsvét előtt megkezdik tanácskozásukat

Párizsból jelentik: A *Petit Parisien* úgy értesül, hogy a locarnói hatalmaknak a francia kormány által sürgetett értekezlete már a 13-as bizottság tanácskozása után összeül. Miután a 13-as bizottság ülését 8-ikára, szerdára tűzték ki, a *Petit Parisien* valószínűnek tartja, hogy a locarnói hatalmak már csütörtökön, vagy pénteken megkezdik tanácskozásukat. A lap szerint az értekezleten a locarnói hatalmak meg fogják állapítani, hogy

a locarnói alapon nem folytathatják le a tárgyalásokat a német birodalommal, hanem a német tervet a Népszövetséghez utalják át megvizsgálás végett.

Párizs mindenekelőtt Európa biztonságát igyekszik biztosítani a regionális szerződések kiegészítésével. Az ilyen szerződések összekapcsolnak Nyugat-Európát, a Dunamedencét és a Földközi-tenger vidékét.

A francia szociálisták és frontharcosok biztosabb békét akarnak.

Párizsból jelentik: A szocialista *Populaire* behatóan foglalkozik a francia ellenjavaslat tervével és az arról forgalomba került hírekkel. A lap arra a végkövetkeztetésre jut, hogy amennyiben igazak azok a hírek, amelyek az ellenjavaslatról nyilvánosságra kerültek, akkor a francia kormány békejavaslatát a közvélemény nem fogja rokonszenvvel fogadni.

Verdunból jelentik: A pacifista frontharcosok egyesületének mintegy háromezer tagja békezerándoklatot rendezett a verduni temetőbe. A temetőben Raynay ezredes hitvallást tett a béke gondolata mellett.

— Elég volt a pusztításból — mondotta. — elég volt a szenvedésből és a gyászból, a francia fiatalok élni akar és nem akarja életét feláldozni hasztalan vérengzésekben.

Valamennyien esküszünk, hogy minden erőnket latbavetjük a béke megőrzése érdekében. Innen intézünk felhívást a világháború valamennyi áldozata nevében a világ minden népé-

Rajnavideken való német erődépítés a kollektív biztonság rombadőlését jelentené, — írja a Havas-ügynökség sajtóközlése. Az erődépítés lehetővé tenné Németországnak, hogy csak korlátozott számú erőket mozgósítson, ha angol és francia közbelépést akarnak vele szemben végbevinni a Népszövetség megtorlási szakaszai értelmében. Így Németország könnyűszerrel védekezhetne nyugati határain, s ami hadereje ezzel felszabadulna, azt Közép-Európa és Kelet-Európa megtámadására fordíthatná.

A francia külügyminisztérium felhívatalos lapja, a *Le Temps* írja, hogy

a francia kormány nem térhet ki a német válasz ama részének a bírálata elől, mely a versaillesi szerződés létrejöttének a körülményeiről beszél. Ezen felül azonban a francia kormánynak konstruktív irányban is kezdeményezéseket kell tennie.

Kell, hogy legyen — írja tovább a lap, — egy francia terv, mely a méltányosságra és világosságra törekszik a német tervvel szemben, melyet az elvek és módszerek veszedelmes összekeverése jellemez. Ha elfogadják azt a német javaslatot, hogy csak kétoldalú megmentámadási egyezmények legyenek minden további biztosíték nélkül, ez szembenállana a Népszövetség rendszerével. Mert a Népszövetség létezésének legfőbb indoka éppen az, hogy kollektív biztonságot létesítsen. Franciaország tétele ez: a méltányos béke és a mindenki részére való egyenlő jog megvalósítása a Népszövetség keretében.

hez, hogy velük együtt biztosítsák az oszthatatlan béke fenntartását.

Herriot cikket írt az államok közötti egyenlőségről és arról, hogy Franciaország kitart a kisantant mellett.

Az *Oeuvre*-ben cikket ír a jelenlegi kérdésekről Herriot, a radikális-szocialista párt volt vezetője.

— Ha a tárgyalások meghiusulnak — írja a többi között, — a locarnói egyezmény Németország nélkül is fennmarad. A francia terv lehetővé teszi Hitler igényei szerint azt a jog-egyenlőséget, hogy

a jövőben nem tesznek megkülönböztetést Németország és más államok között.

— Egyetlen francia sem akarja Németországot bármilyen formában lealacsonyítani, de ugyanezt kívánják Franciaország számára is. Franciaország mindenki számára akarja a biztonságot. Nem lehet szó arról, hogy Franciaország barátait, a kisantantot elhagyja.

A locarnói hatalmak és az angol-francia-belga vezérkarok tanácskozásai a nagyhétben elkezdődnek.

Párizsból jelentik: Az angol, belga és olasz kormányok értesítették a francia kormányt, hogy hozzájárulnak a 13-as bizottság genfi ülésével párhuzamosan Genfben tartandó locarnói értekezlethez. Erre az értekezletre április 9-én, vagy 10-én kerül sor, mert *Van Zeeland* belga miniszterelnök csütörtök, vagy péntek előtt nem lehet jelen Genfben.

Londonból jelentik: Az angol-francia-belga vezérkari kiküldöttek szerdán ülnek össze Londonban. A szakértői megbeszélések kétoldali tárgyalások alakjában fognak lefolyni, egyrészt az angol-francia, másrészt az angol-belga szakértők között. A tárgyalások az angol kormány felügyelete alatt és a nagy nyilvánosság legteljesebb kizárásával fognak lefolyni.

Mit határozott a diákkongresszus?

Târgu-Mureş. Saját tud. Csütörtökön és pénteken megérkeztek Târgu-Mureşre a diákkongresszus résztvevői, mintegy 3000 diák. Katonás sorokban, fegyelmézetten, énekszó mellett vonultak szálláshelyeikre. A három napra tervezett kongresszusi tanácskozások pénteken délután kezdődtek, istentisztelet után a Kultúrpalota dísztermében. A diákokat a középiskolák internátusában, magánházakban és mintegy 800 diákot a város melletti községekben helyeztek el. A prefektus és a város vezetősége gondoskodtak az elszállásolásról és ételmezésről.

A timisoari diákok kivonultak.

Tg.-Mureşről jelentik: A kongresszusi tanácskozások kezdetén, pénteken David, a timisoari diákközpont elnöke levelet küldött a kongresszus elnökségéhez, amelyben bejelenti, hogy a timisoari diákok kivonultak a kongresszusról. A timisoari egyetemi hallgatók nagyrésze mintegy 500 más egyetemi városból érkezett diákkal együtt már el is utazott Târgu-Mureşről.

Mit kíván a diákság?

Tg.-Mureşen a legnagyobb rendben folyt le a diákkongresszus, amelyen határozati javaslatot fogadtak el, amelyben leszögezik, hogy a keresztény román diákság kívánságai csak kimondottan nemzeti kormányzat alatt mehetnek teljesedésbe.

A határozat ismételt hangsúlyozza azt a nagy lelki, népi, művelődési, gazdasági és politikai veszedelmet, amelyet a kisebbségi zsidó elem a romániaságra jelent és harcot hirdet a romániaságnak természetes jogaiba való helyezése érdekében. Azért kéri a román elem támogatását ott, ahol különös veszély fenyegeti.

Továbbá emberibb bánásmódot kér a hadirokkantak, özvegyek, árvaik számára. Egészségügyi intézkedéseket követel a nemzet fizikai készségeinek emelésére. Kéri a rendkívüli állapotok megszüntetését. Megszorító intézkedéseket a liberalizmus, kommunizmus, szabadkőművesség, vallási szekták ellen. A diákság feltekinti az árulók felelőskönyve mellett a becsle-

lenségök könyvét azok ellen, akik a diákság nemzeti mozgalmait és testületi életét ellen állást foglalnak.

Mint hogy a törvények nem védik a diákok egyéni és testületi becsületét, legénységek alakulnak a megsértettek megvédésére.

Azok a tanárok és diákok, akikre rábizonyosodik, hogy résztvesznek a szabadkőművesség munkájában, távolítottassanak el az egyetemről.

Ezenkívül kéri a diákság az ipar románizálását, a diákság számára korlátozását előírt törvény megszüntetését; az otthonok nagyobb-mérvű támogatását, újabb ösztöndíjakat, féláruvasuti jegyet az év minden szakában, a külföldön tanuló román diákok jogainak megvonását, ha a román állam és nemzet presztizsét és tekintélyét sértő magaviseletet tanúsítanak.

A kongresszus vasárnap délután két órakor véget ért.

Katonai összeesküvést fedeztek föl Spanyolországban

A szocialista és kommunista ifjúsági szervezetek egyesültek. — Gil Robles és még több jobboldali vezér Franciaországba menekült.

Madridból jelentik: A spanyol főváros politikai köreiből újból arról beszélnek, hogy veszedelmes katonai összeesküvést fedeztek fel. A kormány utasítására ugyanis felfüggesztették állásától Caballeros tábornokot, a spanyol főváros térrparancsnokát.

A felfüggesztés egészen váratlanul történt s mindenféle nagy feltűnést keltett. Caballeros tábornok utóda Miaja tábornok lett. Politikai körökben hangoztatják, hogy Caballeros tábornok felfüggesztése egy katonai összeesküvés felfedezésével van összefüggésben.

A szocialista és a kommunista ifjúsági szervezetek vasárnap a madridi arénában közös nagygyűlést tartottak. A gyűlésen bejelentették a szocialista és a kommunista ifjúsági szervezetek összeolvadását. A szónokok hangoztatják, hogy az összeolvadás előjele a proletár erők egyesülésének.

Szombaton több jobboldali vezető egyéni-ség és volt miniszter politikai menekülésként Franciaországba érkezett. Köztük van a Katolikus Népkéio vezére, Gil Robles is.

Magyarok! Olvasátok és terjesztétek a legérdekesebb magyar napilapot az **Erdélyi Lapok**-ot.

Az Ako-Máru útja

Egy japán hajó regénye
Írta: Kovrig János 10

Dé nem következett. A gróf odaállt a nagyszal mellé és kiadta a parancsot.

— Pfeiffer úr kezére adjátok a süteményanyagot. Dalton úr pedig a többi veszi át.

Es megindult sorrendben, két oldalon a fazekakba, tépsíbe-készítés munkája. A gróf rendelkezett:

— Hans, ne féljél tőle, nemi harap: vegye a cukor felét, citromlevet hozzá, mind; egy marok szegfűszeg, egy csomó vanília, tegye bele a tojásbarkákba és a kukta keverje... Joe, kétszer megforgatni sóban, adja vissza, nincs jól spekelve, vágják még le róla azt a lebernyegget!... Ezt a stew-t most már tűzre lehet tenni, kapcsolja „gyéngé”-re, a libát „középre” tegye, vigyázzon, így elég...

A két újdonsült szakács meglepetlen láta, hogy milyen ügyesek a kuklák.

Igy van ez, minden üzemből. Az alsóbb személyzet eltánul mindent, csak egyre nem képes: önállóan dolgozni. Voltaképpen ezek az alacsony fizetésű japánok főztek ma itten.

A két szélhámos a gróft és a kisegítőket csodálta, a kuklák pedig azt gondolták:

— Pompásan össze vannak tanulva ezek!

Végéreményben pedig mégis csak a gróf volt az, aki az előirt időre létrehozta az első ebédet, az ő tudása, energiája, mely egyaránt uralkodott emberek és anyag fölött.

Joe lihegett, epedve pislogott ismét a láda felé, pihenésre vágytak hájas tagjai. Elég volt azonban a gróf egy pillantása, hogy felhagyjon a gondolattal.

A kényes Hans egy óra múlva már nem érezte a szagokat, ujjai ügyesen bántak az anyaggal. Dereka belefájdult, de még a fáradság is jólesett neki. Végre egy hely, ahol használhatják! Ragyogott az arca erre a gondolatra. Ha valaki most idejön és megdicséri, hogy milyen kifűnően tud főzni, Hans okvetlenül elhiszi neki.

Az asztalokról lassan minden a fazekakba, süttökébe vándorolt. A gróf rendelkezett a villanykapcsolók előtt, mint egy színházi fővilágító-mester. Villával a kezében végigvizsgálta a püffögő, süstergő ételeket, egyikbe-másikba belekóstolt. Azután kiadta a parancsot a tálalás előkészítésére. Ment minden, mint a karikacsapás.

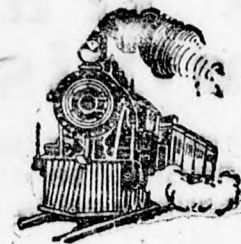
Odakint egyszer csak elbődült a hajó szirénája. Beléremegett az ajtó, a faalkatrészek ereszték, az edények, az egész konyha. De maguk az emberek is: közeledett az indulás pillanata.

Még nem késő

jelentkeznie az

Erdélyi Lapok

olaszországi

társasutazására

Siessen részvételét még ma bejelenteni, mert a jelentkezési határidő: **április 15.**, rohamosan közeledik.

Utazás tartama **9 nap.**

Részvételi díj **5250 lei** csak

Római tartózkodás 4 nap.
Firenzei tartózkodás 1 nap.
Velencei tartózkodás félnap.

Külön nápolyi- és pompeji kirándulások.

Indulás 1936 május 5-én.

Kérjen részletes prospektust.

Legnagyobb hatással mégis Hansra volt ez a mélyen bűgő jel, mely annyi emléket zár le örökre, annyi emberi viszonyt vág ketté azok számára, akik a tengereket járják. Milyen aranyosra tud festeni a vágy ilyenkor egy arcot, hogy megédesíti a bánatos órák emléket is, mennyire szeretnénk látni valamit, valakit „csak még egyszer!” Hans előtt egy névben összpontosult most az egész világ: Inge! Megkaptá idejében a levelet? Kier még ide az indulás előtt? Megpillanthatja-e őt, akiért most a világ végére készül, mondhat-e istenhözzádot neki?

Hans Pfeiffer számára a konyha nem létezett többé. Az egyik ablakhoz rohant, derékig áterőszakolta rajta sovány testét és a magasha nézett.

Színes szerpentinek hullámoztak odafönt, leszálltak a rakodópartig. A legfelső fedélzetről hajgálták őket az elsőosztályú utasok, lent várakozó ismerőseiknek. A vékony, hosszú papírcsíkok sűrű tömegben úsztak a szélben: egyik végüket az ittmaradók tartották, a másik a fedélzeten állók kezében volt.

Japánban nagy divát az óceánjárók ilyen búcsúztatása. A szerpentinek az utolsó kötelék, mely az egymástól elválókat még összeköti. Míg el nem szakad az is, amint a két kis vontatógőzös szabadabb vizekre húzza az óriási hajót.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet tisztújító közgyűlése

— Az új tisztikar névsora —

Cluj. Saját tud. Az Erdélyi Gazdasági Egylet vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését, gróf Bethlen György elnöke alatt. Megnyitó beszédében az elnök a mezőgazdasági kamarák és az egylet működésének egymásközötti visszahatására utalt. Aztán kérte a közgyűlést, hogy válasszon helyette új elnököt, aki minden idejét az egyletnek tudja adni. Ő maga egyébirányu nagy elfoglaltsága miatt kénytelen lemondani, de szívesen gondol vissza az egyletben kifejtett közös munkára, melyben 6 husz évig együtt dolgozhatott.

Gróf Bánffy Miklós és dr. Gabányi Imre indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott Bethlen György grófnak és őt az egylet díszmunkájává választotta.

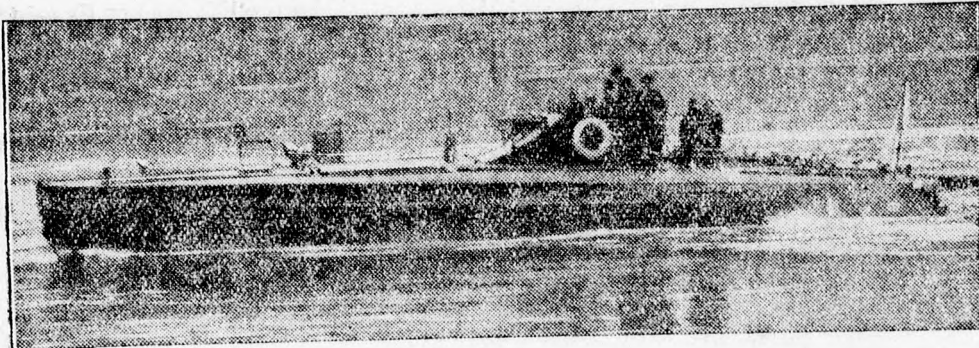
Török Bálint egyesületi igazgató tett aztán jelentést a múlt évi működésről és a költségvetésről és zárszámadásról. Aztán az új tisztikar megválasztása következett, mely közfelkiáltással ment végbe. Az új tisztikar névsora a következő:

Elnök: dr. Szász Pál földbirtokos, volt országgyűlési képviselő. Alelnökök: Szász Ferenc, gróf Teleki Béla. Pénztáros: Szathmáry Ilona.

Igazgató-választmányi tagok: Angi Balázs, dr. gróf Bethlen László, gróf Bethlen Béla, Balázs István, dr. Bibó Béla, dr. Böszörményi Sándor, dr. Markovits Manó, Drexler Béla, dr. Darkó Akos, Farkas Árpád, dr. Gyertyánffy László, gróf Haller István, dr. Jelen Gyula, dr. Kölosey Ferenc, Mikó László, dr. Nagy Endre, Pálffy László, dr. Péter Béla, Péter József, dr. Szász Ferenc, dr. Szentiványi Gábor, Schöppner Sámuel, Takácsi Miklós, Vári Domokos.

Számvizsgáló bizottság: dr. Darkó Akos, dr. Szász Ferenc, Pálffy László, dr. Szentkirályi Samu, dr. Vitályos György.

Fegyelmi bizottság: ifj. Szász István, dr. Gál Miklós, dr. Péter Béla, dr. Gabányi Imre, dr. Müller Zoltán, Bodor Kálmán.

Anglia legújabb tengeralattjárója a Temzén tette meg első próbatúráját. Az új tengeralattjáró motorja ezer lóerős és gyorsasági kilenven óra-kilométer.

Hans figyelmesen vizsgálta a parti tömeget. Egyesek a rakodón állottak, a többség azonban roskadási megtöltötte a Nippon Yusen Kaisha raktárpületének galériáját. Ez a fedett terasz a felső fedélzetek magasságában volt és innét, alulról, bajosan lehetett megkülönböztetni az egyes alakokat.

A gépházból megadták a második jelt. Hansnak nyakereiben kalimpált a szíve. Akárhogyan erőltette is szemét, Inge nem látszott sehoh. Odakint hullámozott a tömeg, a postát emelgette a hatalmas daru, siető utasok topogtak a hajóhidakon, melyeknek köteleit fúrge matrözkezek bontogatták. Fent, a sétatfedélzeten, a zenekar vidám indulóba kezdett. Az eddig csendes tömeg megértette a zenét: itt a válás pillanata, tehát általános kiáltózásba fogott. Nevetve, mosolyogva vagy könnyek között mindenki tudott újabb és újabb jókívánságot, amit a hajón figyelőknek átkiabált. Ezek viszonzták persze, ami teljessé tette a hangzavart. A muzsikások teljes erővel játszottak, emberek ordítottak, hajógépek dübörögtek és Hans szíve zakatolt, mintha ki akarna ugrani a melléből. Harmadszor is elbődült a hajó, úgyhogy a dobhártyák megfájdultak belé. Inge azonban nem volt sehoh.

Hans nem bírta tovább. Lecsúszott az ablakból, a folyosóra rohant. Kereste a felső fedélzetre vivő lépcsőt és beleütközött a hajós-

Feltárva az ablakok

Kinyílnak a szívek

Megjött a tavasz

Most igazán **NIVEA**-val a levegőre és napra.

Az olasz hadsereg előtt megnyílt az út az abesszin fővárosba

Mussolini meghívta Rómába a népszövetségi békitő bizottság elnökét

Aszmarából jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint az olasz csapatok vasárnap reggel megszállották Kvorant, mely az Asiangi-tó mellett fekszik. Az abesszinek rendetlen futással menekülnek dél felé.

Kvoran elfoglalásának híréből Rómából is megerősítették.

Az olasz főhadiszálláson nagy fontosságot tulajdonítanak Kvoran elfoglalásának, mert ez a helység az Addisz-Abeba felé vezető régi út mellett fekszik és belső Abesszinia kapujának tekinthető.

Genéből jelentik: A Népszövetség főtitkársága vasárnap közzétette a tizenhárom béké-

tető bizottság jelentését az olasz-abesszin viszály ügyében folytatott tevékenységéről. A terjedelmes jelentés közli azt a levélváltást is, amely a tizenhárom bizottság elnöke és az olasz kormány között lefolyt. A levélváltásból kiderül, hogy Mussolini meghívta Madariaga elnököt, látogasson el Rómába és az első általános eszmecsereét magával az olasz kormány fővel személyesen folytassa.

Megsemmisült a négus hadserege. A négus áruhában menekül.

Aszmarából jelentik: Olasz jelentés szerint az első hadosztály és bennszülött hadosztály repülőgépek támogatásával megsemmisítette a menekülő abesszin hadsereg maradványait. A négus serege most már csak néhány száz emberből áll és ez a maroknyi hadsereg Desszie felé menekül. Az olaszok nagy gyorsasággal folytatják az előnyomulást és sehoh sem találhatnak ellenállásra. A bennszülött csapatok Kvoranba bevonulva kitűzték az olasz lobogót, aztán folytatták az üldözést.

A négus tartózkodási helyét nem sikerült megállapítani. A foglyok elbeszélése szerint szombaton délelőtt még megvert csapatai körében tartózkodott.

Angol lapjelentés szerint a négus áruhában menekül, mert saját feldühödött alattvalói meg akarják ölni.

— En küldtem el... Mi lesz belőle? — vádolta önmagát. Gyűlölte a pénzt, soha nem gyűlölte úgy, mint ezekben a percekben. Már csak a magas hangokat engedte át a távolság szűrője. És ezek úgy fájtak, mint mikor a varrótú egyszer az ujjába szaladt.

8.

A hajót most már saját gépei vitték. Egyenletesen dohogott a kémény, rezgett az egész hajó, különösen hátul, a csavartengelyek fölött. Az elsőosztályú utasok ellettek a sétatfedélzeten, egy részük cocktailt szüresölt a bárban, mások a kabinokban voltak elfoglalva. Mingyárt otthonosan érezték magukat, megkezdték a „hajóéletet” azonnal, amint eltűnt előlük a kikötő partszegélye.

Ezen a vonalon ugyanis, Yokohamától keletre, úgyszólván soha nem járnak európai utasok, akiknek ez lenne az első tengeri útjuk. A japánok pedig csodálatos módon alkalmazkodnak mingyárt, nem keserítik meg a hajószemélyzet életét apró kifogásokkal.

Bezzeg másként van ez egy atlantióceán hajón! Már a hajóhídra is gyanakodva lép az ujdonsült tengerutazó, a szűk kabin meg egyenesen megvadítja. A szekrény nem képes elnyelni helvenhét csomagjának „nélkülözhetetlen” tartalmát.

(Folytatjuk.)

tisztbe. Az csodálkozva mérte végig. Ettől annyira megijedt, hogy felhagyott a tervvel és letámasztotta a fejét. Kimerülten levetette magát az ágyra, izgatták a kívülről jövő hangok, az éles sípjel, amire megfeszültek odakint a vontatókötelek és a part mellől elmozdult a hajó.

Hans Pfeiffer behűnyt szemmel feküdt az ágyon. Valami láthatatlan, megmagyarázhatatlan része azonban, mely meg nem fogható és mégis anyaggal játszik, valami érthetetlen, de érezni tudó Hans Pfeiffer ott keresgért a partonmaradtak között.

És egyszer csak fölpattant a másik. Amerika felé hajózó Hans Pfeiffer, mintha villamosítás érte volna: „Inge megérkezett!” Az ablakból nem lehetett fölismerni az arcomat többé. A távolság nőtt. „Inge megérkezett” és nem lehetett neki búcsút inteni!

A fiú visszatért a mosdóba, a mosdóba kapaszkodott, hogy el ne essen. Ekkor fölösillan előtte nikkellillentyűs flótája. Egy pillanat alatt visszatért ereje. Fölkapta a flótát, kidugta az ablak kerek nyílásán és teletüdövel fújni kezdte. Szálltak a muzsika-hangok az eltépett papírszalagokkal játszó levegőben, birkóztak a növekvő távolsággal, mellyel már régen feladta a küzdelmet a színes szerpentin.

Es a parton tényleg ott állott Inge, szívében visszhangzott a flóta gyenge hangja.

Nagy husvételi vásár! Különlegességek.
Krokodil, kamélien és mindennemű egzotikus bőrárak

Hartmannál Ferdinand király-út 1.

Az orvosi kamara közegészségellenesnek mondja az új vízszabályrendelet rendelkezéseit

A városhoz átiratot átiratot dr Dumitreanu Zeno elnök, főorvos írta alá

A Bihori Orvosi Kamara tanácsa a Haztulajdonosok Szövetségének hozzája intézett átiratra kimondotta, hogy tiltakozik minden olyan megoldás ellen, amely a víz megdrágítása folytán a vízfogyasztás csökkentéséhez vezet.

"A víz elsőrendű közfogyasztási cikk, annak mindenki részére hozzáférhetővé tétele elementáris emberi és polgári jog, akár csak a levegő és annak akár üzemi, akár kereskedelmi okokból való megdrágítása olyan súlyos közegészségügyi és kulturális ártalmakhoz vezethet, amelyek hordereje előre ki sem számítható."

Tiltakozik az ellen, hogy a víz árának emelésével olyan teher háruljon a lakosságra, hogy a mosáshoz, mosdóhoz, kertek, udvarok tisztántartásához, fürdéshez, stb., nélkülözhetetlen vízminőség visszatartásához vezessen. Tiltakozik az ellen, hogy a vízminőség ki-

számításánál a főrészek számát vegyék figyelembe, mert ez antiszociális, igazságtalan és közegészségügy ellenes. Megállapítja azt, hogy a főrészek alapul vétele mellett, ha higiénia által megkívánt minimális napi 120 liter víz nem lesz biztosítva minden egyes személy részére, hanem ennél jóval kevesebb és ebben a közegészségügyre súlyos veszedelem rejlik.

Lehetetlen állapotnak tartja, hogy a vízszolgáltatásból egész házakat büntetésképpen — rövidebb-hosszabb időre — kizárjanak, vagy hogy a vízüzem valamely organikus hibája miatt egész városrészek éjjeli víz nélkül maradjanak.

Kéri a kamara a város tanácsát, hogy ezeket a szempontokat annál inkább megszüvelje, mert az Orvosi Kamarát kizárólag a közérdek szolgálja vezető és álláspontját természetudományos igazságokból és tapasztalatokból meríti. Az átiratot dr Dumitreanu Zeno, a Bihormegyei Orvosi Kamara elnöke írta alá.

A Magyar Párt tárgyalásai a színházügyben

A Magyar Párt tovább folytatja azt az akciót, amelyet hetekkel ezelőtt fogantatva vett és amelynek célja a jövőben az oradeai magyar színház kérdésének helyesebb megoldása: nívós társulat és nagyobb játszási idő megvalósítása útján. Mint ismeretes, a magyar társadalom nevében dr Markovits Manó és dr Soós István leadványt intéztek a város tanácsához, amelyet személyesen adtak át dr Bleda László polgármesternek kérvén tőle, hogy az eddigi 60 nap helyett legalább 4 hónapot biztosítson és adjon a város a magyar színháznak ingyen fűtést és ingyen világítást. A polgármester kedvezően fogadta az előterjesztést, kilátásba helyezte, hogy kb. 100 napot kaphat a magyar színház, a termelésbeni kezdemények ügyében is ígéretet tett arra az esetre, ha a Magyar Párt garantálni tudja hogy nívós társulat jön Oradeára, amely a feltételeknek megfelel. Ebből a célból érintkezést keresett a párt vezetősége elsősorban gróf Bánffy Miklóssal, továbbá a Thalia r. t. vezetőségével, akikkel való személyes tárgyalásra dr Soós István az oradeai Magyar Párt ügyvezető elnöke leutazott Clujra. A tár-

gyalás folyamán, amelyen résztvettek gróf Bánffy Miklós, dr Tusa Gábor, dr Jelen Gyula, a clujai színpártoló egyesület részéről és dr Kádár igazgató. Dr Soós István közölte városunk magyar társadalmának azon kívánságát, amely szerint a jövőben az oradeai színpártolást megfelelőbb módon öhajtja biztosítani és ismeretle a város vezetőségének álláspontját is. A clujai színpártoló egyesület és maga gróf Bánffy Miklós is örömmel fogadták az előterjesztést és kijelentették, hogy bizonyos feltételek teljesítése esetén, amelyeknek nagy részét már a város vezetősége amúgy is kilátásba helyezte, szívesen jönnek be Oradeára, minthogy más irányú leköltöztetésük ez időszereint nincs. A megbeszélésen megállapodtak arra nézve, hogy a Thalia r. t. egy pár napon belül írásban fogja közölni kívánságait, amelyeknek a teljesítése lehetővé teszi a cluj-oradeai társulat tervezett megvalósítását, hogy annak alapján a helyi Magyar Párt vezetősége még idejében megtehesse mindent, hogy a jövő szezont ezen nagyműltű és kényes igényű város nívójának megfelelőleg lehessen rendezni.

Rendelet a turista-bélyegek használatáról

A rendőrség közigazgatási ügyosztálya közli mindenki vel a legszigorúbb mihez tartás végett, hogy a Monitorul Oficial-ban megjelent a Turista-bélyegek alkalmazásáról szóló törvény. A törvény fontosabb rendelkezései a következők:

1. Minden utlévelre 500 lei turisztikai bélyeg ragasztandó és 300 lei akkor, ha kollektív utlévellet állítanak ki a hatóságok minden személy után, aki a közös utlévelben szerepel.
2. A menetjegyzőirodák és más csoportos utazást rendező cégek a jövőben nemcsak a helyi pénzügyminisztériumtól kell kérjenek a csoport utlével kiadását, hanem a Nemzeti Turisztikai Hivatalnak igazolniuk kell, hogy a pénzügyigazgatóság útján lefektették a hivatal részére a taxát, a következő módon: 200 lei személyenként ha há-

rom napig maradnak távol az országból és 400 lei személyenként, ha nem töltenek ennyi időt külföldön.

3. A törvény intézkedései szerint minden autó eladásnál a számlára 500 leies turisztikai bélyeg ragasztandó.

4. A szállodák és penziók tulajdonosai — kivéve a klimatikus gyógyhelyeket — kötelesek az összes számlájukra, amelyeket a vendégeknek adnak, egy százalékos turisztikai bélyeget is ragasztani.

A törvény rendelkezései ellen vétőket szigorúan megbüntetik 5000—20 000 és 1000—5000 leies bírságok azok, amelyet a törvény ellen vétőket már az első esetben megbírságoznak.

Vasárnaptól kezdve rendszeresen megtartják újra a Magyar Asszonyok teáját. A Magyar Asszonyok közkedvelté vált teadélutánjait a kiadott bőjti rendelkezések szerint néhány hétre meg kellett szakítanunk. Most, hogy a bőjti időszak elmúlt, a magyar asszonyok és leányok ismét hozzákezdtek a hangulatos és családi teadélutánok rendezéséhez. Az első teadélután vasárnap lesz a Magyar Ház feldíszített, vendégszerető termében, délután 5 órai kezdettel. A teadélután vendégeit újra fényes parkett, kitűnő zene, pompás büffe, szolgálatkész, csinos házi-kisasszonyok és háziasszonyok várják. Házi-asszonyok lesznek: dr Andriška Józsefné, Balajthy Jenőné, dr Cziffra Kálmánné, Major Ferencné, dr Sándor Jánosné, dr Soór Dezsőné, házi-kisasszonyok pedig: András Tereska, Bányaui Duci, Fodor Olga, Fodor Viola, Hermann Ilus, Jégh Irénke, Papp Pila, Péter Böske, Schilling Olga, Schuller Márta, Schuller Mici, Szűts Ilci.

Temetések. Traista Mária 40 éves korában meghalt. Temetése kedden 4 órakor lesz a Rulikovszky kápolnából. — Cuc Dumitru meghalt. Temetése kedden 3 órakor lesz. — Cseke Ilonka 40 éves korában meghalt. Temetése tegnap volt. — Mudura Gheorghe hentesiparos 71 éves korában meghalt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Rulikovszky kápolnából. (Erdélyi „Concordia”).

Pap György Nojoridon meghalt. Temetése 6-án délután volt. — Crainic Julianna 26 éves korában Nojoridon meghalt. Temetése 6-án volt. — Szabó Ilonka Bihor községben meghalt. Temetése 6-án délután 3 órakor volt. — Papp Sándorné 38 éves korában meghalt. Temetése 7-én délután 3 órakor lesz Nicu Filipescu utca 5 számától, a venetiai temetőbe. (Caritas).

Mihail Rogojanu satumarei újságíró 33 éves korában elhunyt. Temetése 6-án délután volt a Rulikovszky kápolnából. („Kegyület”).

A törvényszék kéthetes szünete. Az oradeai törvényszék hétfőn kezdte meg a két hétig tartó husvétli szünetet. A szünet alatt csak halaszthatatlanul fontos pereket tárgyalnak.

Új államtudományi doktor. Péter Pál oradeai ügyvédjelöltet április 4-én a clujai tudományegyetemen az államtudományok doktorává avatták. Péter Pál doktori értekezése a konkordátumokról és a bennük foglalt iskolaügyi rendelkezésekről szólt.

A clujai színház búcsúelőadása

Szerdán este fejezi be a clujai Magyar Színház oradeai róvi, de sikereiben annál gazdagabb 8 napos vendégjátékát. Ma kedden és holnap szerdán négy előadásban bucsuzik a clujai társulat. Ma, kedden délután Kálmán Imre gyönyörű nagyoperettje, a Csárdáskirálynő kerül színre olcsó helyárrakkal a Solymosán Magdával a címszerepben. Kedden este az utolsó előtti bemutatóra kerül sor. Tomási Aronnak, a leghíresebb erdélyi irónak székely népi játéka, az Enekes madár kerül bemutatásra. Az Enekes madár egyik legparádásabb előadása a clujiaknak, amely úgy a clujai, mint brasovi bemutatóin páratlan sikert aratott. Az Enekes madár zenéjét a fiatal magyar zeneszerző gárda egyik legtehetségesebb tagja Ránky György szerezte s ennek a zenének különös újszerű hangszerelése egyik meglepetése az előadásnak. Az Enekes madár díszleteit Fülöp Zoltán és Rudas Klára, a budapesti Operaház díszlettervezői és Kós Károly, a kitűnő erdélyi képzőművész tervezték. Kádár Imre rendező az előadást s fellép az Enekes madárban Kovács György is a budapesti Vigaszínház tagja, mint vendég, a többi főszerepeket Fényes Alfre, Solymosán Magda, Kőszegi Margit, Tóth Elek, Tompa Sándor, Balázs Samu és Csóka József játsszák. — Szerdán délután is és este is Komiáthy Károlynak, a clujai színház sok éven át volt karnestereként legujabb operettje, a Bécsi tavasz van műsoron. A Bécsi tavasz igazi vérbeli bécsi operett. A Gróf Laszl rendezésében Schreiber Alajos dirigálása mellett színrekerülő új operett holnap két előadásával bucsuzik a clujai társulat.

A színház búcsúműsora:

Kedden 5 órakor: Csárdáskirálynő (Olcsó helyárrakkal).
 Kedden 9 órakor: Enekes madár (Tomási Aron székely népi játéka. Ránky György zenéjével, Fülöp Zoltán, Rudas Klára és Kós Károly eredeti székely díszleteivel, Kovács György vendégjátékával.)

Szerdán délután 5 órakor: Bécsi tavasz. (Komiáthy Károly új operettje. Utolsóelőtti előadás. Rendes helyárrakkal.)

Szerda este 9 órakor: Bécsi tavasz. (Bucsu-előadás.)

volt óv

Csak lésébe

Szű bárnak nek tár zer érk ván gró Bet vetelte,

Kő réthel házéval benyuj dül csak len. Ily te, hog tójoj k

A szólott, osztrák megeg

Ut a mag tek lép gyar buzdít tisz-po külön gyelm lépés szálése nak le lósség mány

A S

Van

P levele elmul külö kezés kért a kezés közöt kisan mas zatok jött k csolat lálko

A hogy kapcs széró

A sze a púcs

Wurst utóda cég

fűszer- és csemegekereskedés
Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 7/b.

A legjobb és legolcsóbb húsvéti beszerzési forrás, ahol 1 kgr mazsola 80 lei, 1 kgr. dióbél 60 lei 1 kgr. 0-ás liszt 9 lei 1 kgr. darált mák 28 lei. Mogyoró, mandula, Vinga főzőcsokoládé még a régi árban. Allandóan friss tortalapok a legolcsóbban. Valódi aradhegyaljai borok: ú-rizling 16 lei, ó-rizling 20-, furmint 26 lei, ménesi vörös 36 lei. Nagyobb vételnél arendemény.

Uj világ felé

Dózsa Endre könyve*

Immár hetvenkilencedik évében jár Dózsa Endre, a világháború előtti idők egyik nagy alispánja, kit közigazgatási fényes talentuma mellett a költő, író, újságíró tehetségével és alkotó készségével is megáldott az Isten. A makfalvi Dózsa család leszármazottja ő; azé a székely főnemesi családé, melynek egyik őst, Tamást, a XIII. századból erdélyi vajdaként emlegetik a történelmi hagyományok. És ugyanabból az ősi családból való Dózsa György is, a XVI. századbeli parasztlázadás vezére, kit tüzes vastrónon, tüzes vaskoronába szorított fővel égettek el lázadásá büntetéséül. A családot magát nem égették el, a székely ősjog szerint a családi vagyon sem eshetett állami elkobzás alá, s így a Dózsa-utódoknak a makfalvi ősi birtokon megmaradt a megkapaszkodni való területük. Csak éppen nem csináltak többé nagy politikát, hanem otthon, a marosközéki környezetben éltek együtt népükkel, szerették azt, s népük is szerette őket. Ebben a népből sarjadt uraságban lettek nagyok és tekintélyesek, rangos hivatalviselők, kik házasságok révén rokonságba kerültek az erdélyi főnemesi családok legtöbbjével, a Telekiekkel, a Bethlenekkel, a Barcsayakkal és másokkal.

A történelmi legujabb időkben, a XIX. század közepén és második felében a családból ketten is kiváló tudományos és irodalmi munkásságuk által. Az egyik: Dózsa Elek, a nagy jogtudós, kinek a erdélyi jogról 1861-ben írt háromkötetes műve még ma is sok hasznos felvilágosítást adhat. A másik: Dózsa Dániel, ki az 1848-iki szabadságharc leveretése után, az osztrák elnyomatás idején előbb a makfalvi birtokra vonult el gazdálkodni, de aztán írói hajlamai kivitték a nyilvánosságra. Tollat ragadott, hogy a nemzeti szellemet ébressze. Megírta a „Zandirham” című székely eposzt, melyet Arany János is különféle bírálatban részesített. Írt több regényt is. Az 1859—1868-ik években szerkesztette a „Kolozsvári Közlöny” című politikai lapot, melyben az ő vezércikkei különösen népszerűek voltak. Később országgyűlési képviselő lett, majd táblabíró és kuriai bíró.

Ennek a Dózsa Dánielnek a fia Dózsa Endre, ki nagyszerű volt közigazgatási embernek, mindig érdekes és vonzó volt irodalmi alkotásaival is. Az Erdélyi Irodalmi Társaságnak máig is elnöke. Az újságírásban is, különösen az impériumválozás óta élénken kivette részét, s a nagy történelmi ellentétek kiegyenlítésére törekedett publicisztikai alkotásaival. Ez a kiegyenlítés valami nagy átöröklés Dózsa Endrén. Az ő alispánja idején a szocializmus még többé-kevésbé törvényen kívül állott, de önéki „szocialista alispán” volt a neve erős népjóléti irányu közigazgatási tevékenysége miatt. Viszont a nemzeti hagyományoknak, a patriarchális uri felfogásnak is jellegzetes szószólója volt úgy cselekedeteiben, mint szavaiban és írásaiban. A háború előtt három regénye jelent meg: a „Tiéd a hatalom” című 1899-ben két kötetben, a „Cine Mintye” című 1903-ban három kötetben, s a „Cinka Panna” című 1913-ban. Mindenikben az uri és a népi osztályok összehozatala, illetve az erdélyi különböző népek testvériségének a propagandája szólal meg: a Dózsa György lázadásá és a főnemes Dózsa kormányzó urasága egymásba fonódva.

Dózsa Endre ma is az, aki volt; nem a történelmi változások konjunkturája szólal meg benne, hanem az a felfogás, amiért a háború előtti időkben is örökre küzdött. Bizonyosság rá az az új regénye, ami most jelent meg Clujon, a „Lapkiadó Nyomdai Műintézet” (a „Keleti Újság” kiadója) révén, „Uj világ felé” címmel.

* A regény a „Minerva Rt.” könyvesboltjában kapható, Cluj, Strada Regina Maria No. 1. alatt. Terjedelme 200 nagy nyolcadretű oldal. Ára ötven lei.

Uj világ felé, tehát kibontakozás egy régi világból. A halomfalyi ősnemes Halom-család legifjabb sarjának. Halom Andornak a szakítása a régi megszokású uri pályával, s az asztalos foglalkozásban való kiemelkedése. Aztán hányattatásai a háború különböző fordulataiban, az internáló táborban, a harctéren, a hadifogságban. Találkozásai a bolsevizmussal, ennek és nemzeti érzésének a tragikus összeütközése, szerelmében és hazatérésében való megnyugvása. Ez az új regény váza, melybe érdekes antitézis-ként rajzolódik bele legjobb barátjának, a román Dragán Oktávnak új történelmi uraságba

emelkedése. Aztán egy forradalmi nőtípusnak, az örmény Askariis Margitnak viharos pályafutása a postás kisasszonytól a művésznői pályán keresztül a szibériai fogságig és a bolsevizmusból kiábránduló hazatérésig. Sok minden van ebben a regényben, de egész jól kiérezhető, hogy élő alakoké az a sok történet, ami szinte összezsúfolódott benne. A stílusában is sok az érdekes kevertség. Van benne több szerzetes részletezés, sok vezércikkéző párbeszéd, de különösen második felében ott van a legmodernebb lüktetési filmszerűség is.

Együttvéve mindez: megható irodalmi alkotás. Az új világ bucsuzása a régi világtól; egy régi ember megnyugvása az új látomásokban. Erdemes elolvasni és átérezni mindazoknak, akik emlékezni is szeretnek, de új életben is hinni akarnak.

Paál Árpád

Negyedóránként törnek be a revolveres spanyol rablók a bankokba

Madridból jelentik: Sevillában öt felfegyverezett ember benyomult a jelzálogbankba, revolverrel sakkban tartotta a személyzetet, ötmillió pezétát rabolt a pénztárból és aztán megszökött. Az igazgató rögtön a rendőrségre sietett, alig érkezett azonban onnan vissza, ismét hat revolveres ember nyomult be a bankba és pénzt követelt. Amikor az igazgató ezt mon-

dotta, hogy éppen most rabolták ki a pénztárt, az egyik támadó ezt válaszolta: „Ezt nem tudtuk, mert ujoncok vagyunk ebben a városnegyedben”. A rablók átkutatták a pánccsékrenyét és a még ott talált 6000 pezétát elvitték. Abban a pillanatban, amikor megszökötek, megérkezett a rendőrség.

Uzletemet átadom

Március 30-tól április 11-ig olcsó eladást rendezek.

Vevőimet emlékül

Bucureștibe való elköltözésem előtt kivételes olcsó árban szolgálom ki

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELOFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
 negyedévre 210, egy hónapra 70 lel.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
 Egyszeri száma 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **DR Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
 Csak a válaszdíjmentes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Elénk szél, sok helyen eső, gy-két helyen esetleg zivatar. Az éjjeli lehűlés erősödik, de fagyveszedelem ma éjjel csak a szőlővédőt fekvésű és lazább talaju fagyzugokban van. (Ezeken a helyeken valószínűleg minusz 2-3 Celsius fokig száll le a talajmenti hőmérséklet.) A nappali hőmérséklet keleten csökken, nyugaton alig változik.

ZÜRICH I ZÁRLAT. Párizs 20.22/2. London 15.20. Newyork 306.75. Brüsszel 51.90. Milánó 24.25. Madrid 41.90. Amszterdam 208.40. Berlin 123.35. Bécs 57. Prága 12.69 1/2. Varsó 57.80. Belgrád 700.

A CFR husvétli kedvezményel. Bucuresti. Saját tud. A husvétli vasúti kedvezményre vonatkozólag most már részletesebb rendelkezések vannak. A kedvezmény 50 százalékos és csütörtökön, április 9-én déli 12 órakor kezdődik és április 17-én éjjel 12 órakor ér véget. A kedvezményt a teljes vasúti viteldíjből engedélyezi a CFR minden utas számára, minden vonalon. A vasúti pénztároknál fél menetjegyeket fognak kiadni, esetleg fél gyorsvonati pótljegyeket is. A Rapid-vonatokon azonban a helyjegyet egészében meg kell fizetni. Az utazást az érvényben levő szabályzatok értelmében meg lehet szakítani. A kedvezményt utójára olyan vonattal lehet utazni, amely legkésőbb április 17-én éjjel 12 órakor indul.

Dr Ungár Adoltot Oradeára szállították. Dr Ungár Adolf timisoarai ügyvéd vizsgálati fogsága ellen beadott fellebbezést, mint ismeretes, az oradeai táblának adták át, tárgyalás végett. Az iratok az oradeai táblához szombaton érkeztek meg, vasárnap délelőtt pedig dr Ungár Adoltot is áthozták Timisoaráról Oradeára. A tábla vádtanácsa valószínűleg szerdán délelőtt összeül s letárgyalja az Ungár-ügyet.

Mihály László költői estje a magyar rádióban. Budapestről jelentik: A pesti fiatal magyar költő- és írónemzedék egyik legtehetségesebb tagjának, Mihály Lászlónak, a „Nemzeti Ujság” munkatársának május folyamán, a könyvnap előtt jelenik meg fizetés-reprezentáns verskötete „Költő ne félj” címmel. A kötetből a budapesti lapok már nagyon elismerő beszámolókat írtak. A könyvet egyik előkelő budapesti könyvkiadó cég márkázza. A magyar rádióban április 29-én lesz a fiatal költő első költői estje. Mihály László erdélyi származású ember és nagyszámu ismertei s az irodalomszeretők bizonyára nagy élvezettel fogják meghallgatni a tehetséges költő verseit a rádióon keresztül.

A Petőfi-muzeumba kerül a költői somfa és a köaszta, amelyen megszületett a „Szeptember végén”. Budapestről jelentik: Vasárnap felelvásolást tartott a Petőfi Társaság. Pekár elnök Berzevich Albertől mondott megnyitóbeszédet, Havas főtitkár Móricz Pált bucsuztatta, majd jelentette, hogy Várady Béla Satu-Maren, a katolikus püspök házikapórnájában megtalálta azt a biedermeier stílusú oltárt, amely előtt 1847. szeptember 8-án Petőfi Sándor Szendrey Juliával költőn megesküdött. Az oltár a Károlyi grófok ajándéka képpen jutott a püspökség birtokába. Ezt az ereklyét eddig Petőfi egyetlen életrajz-írója sem szelítette, mert hollétérol nem tudtak. De a reverzálist, amelyet az evangélikus Petőfi a katolikus esküvő előtt adott, nagy kegyelettel őrizi Fiedler István satmar-oradeai megyéspüspök. A zárt ülésen jelentették be, hogy Teleki János gróf, aki kénytelen eladni költői birtokát, az ősi parkból kivágatja a somfát, amely alatt Petőfiék oly szívesen üldögéltek mézeshe-teik alatt. A fa törzsét a Petőfi-muzeumban helyezik el, a somfaguból pedig oltványokat készítenek és elültetik azokat a Petőfi-muzeum kertjében. Teleki gróf ugyancsak a társaságnak adományozta a parkban levő asztalt, amely ma-lomkőből készült. Ezen írta Petőfi legszebb ver-sét: a „Szeptember végén”-t.

Anők 75%-a SZÉKREKEDÉSSEN szenved!

A nők legnagyobb része fejfájásban, idegességben, étvágy-talanságban, sápadtságban szenved, azonkívül igen gyakran pattanásos és foltos az arcborók. E jelenségek oka legtöbbször az idült székrekedésben keresendő. A székre-kedés okozza mindezen fájdalmakat és kellemetlenségeket, azt kell megszüntetni, hogy kiséro jelenségei elmúljanak. Az Artin drageét — dacára annak, hogy a nők nem szívesen vesznek orvosságot — még a leg-kényesebbek is szívesen szedik. Az Artin hatása biztos és enyhe, nem okoz görcsöket, a beleket rendszeres működésre ösztönzi, a kiürülés teljes. A rendszeres bélműködés visszatértevel megszűnnek a kellemetlen tünetek. Szedjen Artint, a modern hashajtót, a nők hashajtóját!

A DR. WANDER ÜZEMEK KÉSZÍTMÉNYE.

FELEJTETHETLEN LESZ az „Erdélyi Lapok” olaszországi társasutazása, melynek részvételi díja személyenként mind-össze 5250 lel. Indulás 1936 május 5-én. Bővebb felvilágosítással utazási osztá-lyunk szolgál.

Negyvenézer lel értékű szőrmet és bőrt lopott két kiskoru szúcshinas. Cerei. Saját tud. Evert István szőrmeüzlet tulajdonos észrevete, hogy árukészletéből egy idő óta értékes szőrmet, nyersprémek, valamint feltűnő mennyiségű há-ránybőrök eltűnnek. Evert üzletvezetője a napok-ban rajtakapta a tolvajokat, akik mindketten az ő alkalmazottai, két kiskoru szúcshinonc. A rend-őrségi nyomozás során a fiatal bűnözők beval-lották, hogy 30.000 lel értékű prémot és nyers-bőrt loptak el, továbbá munkaadójuk készpén-zét is megdézsmálták, úgy hogy közel negyven-ézer lelre károsították meg főnöküket. A lopott nyersbőröket esetről-eserte Ember Géza cerei szúcshinesterek adták el, aki feldolgozta és érté-kesítette. A fiatal bűnösök, valamint Ember Géza szucs ellen megindult az eljárás.

* Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vér-pangás, izgékonyág, migrén, kimerültség, szé-dülés, szivszorulás, rémes álmok, ijedesség, ál-talános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megiszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Az orvosok ajánlják.

Az árvaszék hozzájárult Sárga Ferenc és Darkó Magda házasságához. Budapestről jelen-tik: A budapesti árvaszék szombaton írásban kö-zölte a felekkel azt a döntést, amely szerint a maga részéről hozzájárul Sárga Ferenc dr és Darkó Magda házasságához. Ezzel a sokat vita-tott ügy nyugvóponttra jutott. Az indokolás szer-int Sárga dr diplomás ember, köztisztviselő, ren-des állása van és így társadalmi szempontból nem kifogásolható. Ha a kiskoru lány a ház-as-ság miatt kedvezőtlenebb anyagi helyzetbe is jutna, ez még nem ok a házasság ellenzésére, mivel abban a korban van, amikor szabadon tud dönteni igényei leszállításáról. A szökötéssel kapcsolatos ügy irataiból olyasmi nem derült ki, ami árnyékot vetne Sárga Ferenc jellemére. A hírek szerint az árvaszék végzését a szülők nem fellebezik meg. A család kijelentette, hogy az esküvő után minden összeköttetést megszakít Darkó Magdával.

Bucurestiben elfogtak két betörőt, akiknél megtalálták Lehár Bécsben elrabolt ékszerét. Bucuresti. Saj. tud. A rendőrség Jassiban vasár-nap letartóztatott két férfit, Michel Jonosout és George Anasztasiut, akiknél különböző ékszereket és értéktárgyakat találtak. A rendőrség vélemé-nye szerint ezek az ékszerek ahhoz a zsákmány-hoz tartoznak, amelyet egy hónappal ezelőtt Le-hár Ferenc bécsi lakásából vittek el. Egy hó-nappal ezelőtt pillanatok alatt hajtották végre a betörést Lehár Ferenc lakásában. Két szekrényt fosztottak ki, amelyből több értékes ékszer, briliáns, rubin és smaragdgyűrű között elvitték a Johann Strauss hagyatékából származó brili-ánstűt, egy arany babérkoszorút, egy arany-könyvet és egy arany karmesteri pálcát. A zsák-mány értéke messze túlhaladta az ötvenezer schillinget. Nem sokkal a betörés felfedezése után közrekerültek a betörők is. Karl Volny, egy hir-hedt lakásfosztogató és társnője, Leopoldine De-genhardt, akit a rendőrség szintén jól ismert. Az utcai járőrelők vették észre, amint Bécs külvá-rosának egyik elhagyatott helyén nagy sietve el akarták ásní a zsákmány egy részét. A többi ér-téktárgyrol semmiféle vallomásra nem lehetett őket bírni. Most aztán kiderült, hogy a Bécsben letartóztatott két betörő egy nagy nemzetközi bandával állott összeköttetésben és a Lehár Fe-renc lakásáról elvitt értéktárgyakat sikerült ke-resztülcsempészniök a határon. Az értékes tár-gyak megkerüléséről táviratban értesítették Le-hár Ferencet.

Ragozan Mihai újságíró temetése. Ragozan Mihály, a Frontul és később a Gazeta című satu-marei lapok főszerkesztője, 33 éves korában az oradeai tudószanatoriumban szombaton este 10 órakor meghalt. A Rulikovszky-uti temetőben ra-vatolozták fel és hétfőn délután 5 órakor helyez-tek örök nyugalomra. A gyászszertartást Stan görög katolikus esperes vezette fényes segédlet-tel. Gyászolják: bátyja Ragozan István és három nőtestvére. A temetésen megjelentek Satu-Mare-rol a szerkesztőség tagjai s az oradeai kisebbségi újságíró szervezet is testületileg képviseltette magát.

Vetítés közben meggyuladt a film. Targu-Săucea. Saját tud. A targu-săuceai vá-rosi moziban könnyen végzetlenség válható sze-rencsétlenség történt. Előadás közben, az egyik felvonás kezdetén, valószínűleg egy elektromos szikrától hirtelen lángborult az egész film-tekercs. A lángok messze kúcsaptak a vetítő nyíláson s ez a közönség soraiban pánikot idézett elő, úgyhogy hanyat-homlok menekült mindenki a kijáratok felé. Szerencsére a mozi-gépész nem vesztette el a lélekjelenlétét, kívül-ről elzárta a gépház vasajtóját s így a tűz terje-dését meggátolva, a szolgálatos tüzoltó altiszt-tel az oltáshoz láttak. Több filmtekercs teljesen megsemmisült. A gépész sulyosabb, a tüzoltó könnyebb égési sebeket szenvedett.

Nem lopták el a braşovi repülőgépgyár ter-veit. Braşov. Saját tud. Egyes helyi lapok, majd a Rador távirati ügynökség híradása nyomán az ország minden lapja beszámolt arról, hogy ismeretlen tettesek behatoltak az itteni repülőgépgyár tanulmányi irodájába, ahonnan fontos iratokat loptak el. A tudósítások szerint a tettesek feltör-ték a páncélszekrényt és ellopták belőle a repülő-gépek építési terveit, a már működésben levő gépek leírásait, szabadalmi iratokat és a légítá-madások elleni védekezést is. Az eset nagy iz-galmat keltett és megmozgatta a belügyi és had-ügyi miniszteriumokat, valamint az állambizton-sági hivatal Bucuresti központját is. A sziguran-ca braşovi vezetője kijelentette, hogy a legtha-rorozottabban meg kell cáfolniok a betörésről és a fontos okmányok és tervek ellopásáról elterjesz-tett híreket. Megállapítást nyert, hogy csupán egy alantas hivatalnok feledékenységeről van szó. A tanulmányi iroda vezetője kiadott egy részlet ter-vet Pogăceanu Ilie hivatalnoknak, hogy arról napfénymásolással több másolatot csináljon. Az első két másolat nem sikerült és Pogăceanu eze-ket a nemsikerült példányokat tette zsebre, hogy e finom pergament papírt otthon felhasználja. A hivatal vezetője, amikor látta, hogy a kiadott másolóivok közül kettő hiányzik, jelentést tett az igazgatóságnak és innen keletkezett a betörés meseje. A belügyminiszter pedig elrendelte, hogy az egyik braşovi tudósító ellen álhírek terjesz-tése miatt tegyék meg a kellő lépéseket.

Az evés szükséglet, azonban leg- többször kellemes szükséglet,

csak a gyomorhajások tizezreinek válik az emésztés borzalmas kintlódásává, amint G. T. kereskedő írja Botosaniból.

„Hányinger és göresok, amik elővettek, minden étkezés után, az evést irtózatossá, torturává tették számomra. Almatlanság gyötört, idegrendszerem annyira tönkre ment, hogy elvesztettem minden életkedvem. Pár heti „Gastro D” kezelés után annyira megjavult állapotom, hogy örömmel közölhetem: ismét tudok enni, dolgozni, aludni. Minden szenvedő emberlétsámnak nyugodt lelkiismerettel ajánlom ezt a kitűnő gyógyeztert.”

A „Gastro D”-t 130 lei utánvétellel küldi az európai vezérképviselő: Császár E. gyógyszer-tára, București, Calea Victoriei 124.

Bezárták a tãrgusãucesci rulett-klubot. Saját tud. Az alig ötezer lakosú kicsi városban már egy hónapja, hogy működik egy szerencsejáték-klub, melynek vezetői „Leszereltek Egyesülete” címen nyitották meg a cseppet sem kívánatos üzletet. A klub működését nemcsak a helyes gondolkodó polgárság, hanem a hatóságok se nézték jó szemmel, mert a tisztviselők is látogatták a rulettet, a vármegyei prefektus közbenjárására a rendőrség lepecsételte a játékszobákat.

A felmentett közjegyző pere az állammal. Targu-Mures. Saját tud. Jelentettük, hogy dr. Kovácsy Albert közjegyzőt, az igazságügyminiszter felmentette állásából. Dr. Kovácsy közgazdászati pert indított az igazságügyminiszterium ellen és külön pert indított a miniszter állásfosztó határozatának a közigazgatási per befejezéséig való felfüggesztése végett is. Szombaton tárgyalta a tg-muresi tábla ez utóbbi pert és kimondta, hogy a miniszteri határozatot nem függeszti fel, tehát az érvényben marad a fõper befejezéséig. A közjegyzői iródat addig Császár Béla helyettes közjegyző vezeti.

Ismét felülvizsgálják a külföldi állampolgárok tartózkodási engedélyét. Bucuresti. Saját tud. Sergiu Dumitru belügyi államtitkár, aki a külföldi alattvalók ellenőrzését vezeti, intézkedett az összes, Romániában tartózkodó külföldi állampolgárok felülvizsgálásának megkezdése iránt. Az előkészítő munkálatok már megkezdődtek, míg az általános ellenőrzés június 1-én kezdődik. A belügyminisztérium átiratokat küldött a munkaügyi és az ipar és kereskedelemügyi minisztériumnak, minden külföldi állampolgár helyzetének megvizsgálása céljából, az illető minisztériumok szempontjából. A felülvizsgáló bizottságok az ország több nagyobb városában foglalkoznak.

Hauptmann kivégzése után is folytatják a nyomozást. Newyorkból jelentik: Hauptmann kivégzése még korántsem jelenti a Lindbergh-ügy végét. A jelek arra mutatnak, hogy Hauptmann kivégzésével a Lindbergh-ügy újabb fejezetéhez érkezett. New-Jersey kormányzója: Hoffmann most azt a feltűnést keltő kijelentést tette, hogy a nyomozást a kivégzés ellenére folytatják, mert olyan adatok birtokába jutott, amelyek támpontul szolgálhatnak a nyomozás más irányba tereléséhez. Az új nyomozástól szenzációs fordulatot várnak. A kivégzett Hauptmann Bruno felesége kérte, hogy férjének holttestét adják ki neki, hogy azt eltemettesse. Hauptmann Bruno végredeletében úgy intézkedett, hogy holttestét hamvasszák el. A temetés hétfõn lesz. Hauptmann utolsó óráiban leírta az elmúlt években átélt élményeit és élete utolsó éveinek minden mozzanatáról beszámolt. Végredeletét a következő szavakkal fejezte be: Remélem, az én esetem tanulság lesz és igazságom kiderülése hozzájárul majd ahhoz, hogy a halálbüntetést egyszersmindenkora eltöröljék.

Megérkezett

az eseményszámba menõ

„VIGILIA”

1936. évi I. kötete.

Elõfizetési ára egészévre (4 kötet) 250 lei,
egy kötet ára 70 lei.

Csakis elõzetes befizetéssel küldjük az egyes köteteket.

Egyedüli megrendelõ hely:

az „Erdélyi Lapok” könyvosztálya.

Lelőtte önmagát az adófõnök, hogy rablógyilkossággal fedezze az elsikkasztott összeget

Cluj. Saját tud. A várostól néhány kilométerre fekvõ Soimeni község adófõnökét Bunescu Marint vérbefagyva találták pár nap elõtt reggel a szobájában. Mellét revolvergolyó furta át. Beszállították a clujji sebészeti klinikára, ahol megoperálták s amikor magához tért, a következõket beszélte el:

— Éjjel gyanus zajra riadtam. Azt hittem valamelyik adóhivatali tiszt keres sürgõs ügyben. Kiugrottam az ágyból s anélkül, hogy gyertyát gyújtottam volna, ajtót nyitottam. Két sötét alakot láttam imbolyogni a homályban, aztán lövés dördült. Vállamon tompa ütést éreztem, majd a vérem melegen folyt le rajtam. Szerencsére ösztõnszerûleg visszaugrottam s így a második lövés az ajtóba csapódott. Tenyeremmel betapasztoltam sebemet, az ágyig vánszorogtam, az éjjeli szekrény fiókjából kivettem revolveremet s óvatosan indultam vissza az ajtó felé, de a vérvetéstõl egyszercsak megszédültem és elvágódtam a földön. Mikor eszméltre tértem, három órát mutatott az óra. Minden erőmet összeszedve, a szomszéd-szobába mentem, ahol kétségbeesetten láttam, hogy a pénztárszekrény feltörve és tartalma, 79 ezer lei hiányzik.

A rendõrségnek is így adta elõ a klinikán súlyos sebesüléssel fekvõ Bunescu, azonban a helyszíni nyomozásnál a rendõrök másként állapították meg. Nevezetesen, hogy nem rablógyilkossági kísérlet történt, hanem azt saját maga rendezte meg, elég ügyellenül, mert a tüdõcsúcsot is megsértette, aminek nagyon komoly következménye lehet.

Draghiciu, a bûnügyi osztály vezetõje munkatársainknak a következõket mondotta:

— Az adófõnök lakásán, amikor megérkeztünk, még mindig nem takarították el a vérnyomokat. A szoba közepén hatalmas vértõcsa és a szobából a hivatalos helyiségbe vezetõ ajtó is tele volt frõeszkõlve vérrrel. Ujlenyomatokat és lábnyomokat kerestünk — de legna-

gyobb megiepetésünkre, az „áldozat” által megjelölt helyen, ahol állítólag a rablók álltak, — egyetlen nyomot sem találtunk. Azonnal gyanus volt. Kerestük a lövések nyomát is. Két revolvergolyót találtunk a falba furódva, amit a legnagyobb óvatossággal vetünk ki. Az egyik az adófõnök testét is átfurta és megakadt a falban, a másikat, — amelyik az „áldozat” elbeszélése szerint az ajtóba kellett volna megakadjon, ugyancsak a falban találtuk meg. Mindkét revolvergolyót a legaprólékosabban megvizsgáltuk és megállapítottuk, hogy ugyanolyan méretûek és gyártmányuak, mint az adófõnök revolverének a golyói.

— Nagyon gyanus volt az egész mese, amit az adófõnök az újságíróknak és a nyomozóhatóságoknak elmesélt. Feltevésük szerint nem rablótámadás, hanem elõre megrendezett cirkusz játszódott le az adófõnök lakásán. Ezért az adófõnököt õrizetbe vettük, ágya mellé rendõrt állítottunk.

A nyomozó hatóságok feltevése szerint a következõképpen folyt le a „rablótámadás”: Bunescu Marin lehetséges, hogy jogtalanul tulajdonított el nagyobb összeget, amit nem tudott pótolni. Valószínûleg attól rettegett, hogy egy pénztár felülvizsgálat alkalmával rájönnek a sikkasztásra és ezért rendezte meg a támadás látszatát keltõ — öngyilkosságot. Könnyebben megsebesítette magát a vallán — az eltűnt hetvenezer lei, úgy látszik, megérte ezt a kis fájdalmat. Bunescu azt állította, hogy revolverét nem sütötte el egyszer sem, holott két golyó hiányzik belõle és látszik a csõben a friss lövés nyoma. Arra azonban nem gondolt a fiatal adófõnök, hogy a golyó a tüdejé csúcsát is érheti, ami esetleg tragikusá válhat.

A súlyosan sebesültet egyelõre nem faggatják tovább. A rendõr senkit sem enged hozzá. Bunescu folyton azt hajtogatja, hogy nem sikkasztott, csak kötelességét teljesítette. A nyomozás folyik.

Sikkasztott a baiamarei munkásbiztosító fõnöke és a pénztárnok.

Satu-Mare. 1933-ban nagyarányú sikkasztást fedeztek fel a baiamarei munkásbiztosító hivatalban, amit Chereches Tiberiu pénztárnok követett el Breban Antal hivatalfõnök segítségével. Cherechest a törvényszék két évi és két hónapi fegyházra ítélte, míg Breban Anton 15 napi fegyházra kapott. A fellebbviteli tárgyaláson a tábla három évre emelte Chereches büntetését, Breban pedig felmentették. Most újabb sikkasztás ügyében fejezte be dr. Haias vizsgálóbíró a vizsgálatot és Breban Anton ellen 150 ezer lei elsikkasztása miatt, valamint Chereches Tiberiu ellen hatrendbeli hivatali sikkasztás és egyrendbeli okirathamisítás miatt vádindítványt tett. A vizsgálat szerint Breban Anton 1933-ban megjelent a Phõnix vegyigyár központi irodájában s ott Gallov Géza pénztárnoktól 50 ezer leit vett át, amirõl hivatalos nyugtát adott. A pénzt azonban nem helyezte el a hivatali pénztárban, hanem a saját céljaira használta fel. A sikkasztásra két és fél év után úgy jöttek rá, hogy Chereches vallomástételre jelentkezett, mire összeegyeztették a vallalat és a hivatali könyveit és a sikkasztás bizonyosodott. Breban lelkiismeretét egy százezer leies tétel elsikkasztása is terheli. Chereches pénztárnok szabadságon volt és a pénztárt Breban kezelte, aki egy hónap alatt százezer leit vett ki a pénztárból és használta fel azt a maga céljaira. Hogy a sikkasztás fedezve legyen, Cherechest, miután hivatalát ismét átvette, vele egyelõrtve Bãitara, a francia aranybánya igazgatóságához küldte, ahonnan Chereches egy százezer leies csekkel tért vissza. Ezt a behajtott összeget nem könyvelték el, hanem a hiányt pótolták vele. Chereches ezenkívül még öt sikkasztást és egy okirathamisítást ismert be ujabban, összesen 125 ezer lei értékben.

Adomány. A. J. M. (Cluj) „Egy fiatal élet megmentésére” 50 leit. „Vak leánynak” 50 leit küldött. Az összegeket áttuttuk rendeltetési helyükre.

* A húsvéti ünnep alkalmával is kedveskedni akar a vásárló közönségnek a Pap drogéria. Ez alkalommal kisorsol 50 darab nyereménytárgyat, amelyek közül a fõnyeremény 2500 lei értékû, gyönyörû Legrain toillet kazetta. II. díj: 1 liter Legrain kölni diszúvegben, 600 lei értékben. III. díj: 1 darab modern négyzõgletû „Flapjack”. IV. díj: 3 darab, egy-egy Lady „Jazz” kazetta, azonkívül 40 darab vigaszdíj, amelyek a kirakatban láthatók. Ne mulassza el szükségletét a Pap drogériában beszerezni, hol a nyereményeken kívül Oradeán a legolcsóbban vásárolhat. Pontos cím: Pap drogéria, Bul. Regele Ferdinand 9. sz. Telefon 6-56.

* Asztma és szívbetegség, mell- és tüdõbaj, görvély- és angolkór, a hõr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserûviz az emésztõcsatornát alaposan kitisztítja s a gyomor és belek működését kitûnõen szabályozza. Az orvosok ajánlják.

Születési helye: a repülõgép. Stockholmól jelentik: Észak-Svédországban szombaton reggel egy leánygyermek repülõgépen látta meg a napvilágot. Az újszülött anyját ugyanis repülõgépen szállították az 500 kilométernyire fekvõ legközelebbi kórházba, de közben a gyermek megszületett. Anya és gyermeke jól érzik magukat.

Fenyõk — tüleveliek

legjobb eredménnyel április hóban ültethetõk.

Ariegyzéket díjtalanul küldünk.

Ambrosi, Fischer & Co. R.-T.

AJUD, jud. ALBA.

SPORT

Meglepetések sorozata a Román Kupa selejtezőiben

Győztek: Venus, Unirea-Tricolor, Franco-Romana, Juventus, Minerul, Gloria és Universitatea
 Vesztettek: CAO, Phöbus, Kinizsi, Dragos Voda, Macabi, Vulturul és DVA.
 Döntetlen: a Crisana-Ripensia találkozó

Vasárnap játszották le a Román Kupa selejtezőit. Tizenhat csapat került szembe egymással, amelyből nyolc kerül be az elődöntőbe. Hét csapat már ismeretes, míg a nyolcadik vagy a Crisana, vagy a Ripensia lesz. Ugyanis a találkozó kétszer 15 perces meghosszabbítás után is, döntetlenül végződött s így azt Oradeán újrajátszák. A mérkőzések egyébként sok meglepetéssel szolgáltak. A bajnokjelölt CAO elvérzett a fővárosban, a Venus győzte le, míg a Kinizsi, amely a múlt héten vert rá az akkor még élen álló zöld-fehérekre, Brailában vereséget szenvedett a Franco Romanától. Bekerült az elődöntőbe egy kerületi bajnokságban szereplő csapat is, a Minerul (juliölgyi alkerületből), amely a B) ligás Vulturii Textilán keresztül jutott be az elődöntőbe. A többi csapatok simán győztek: A Juventus a Macabi, az Unirea Tricolor a Phöbus, az Universitatea az AMTE-t verő Dragos Voda, a Gloria a DVA Galaji felett.

A Román Kupa nyolcas döntőjében tehát hat első ligás, egy B) ligás és egy kerületi bajnokságban szereplő csapat került.

Részletes eredmények a következők:

Ripensia—Crisana 2:2 (0:0).

Timisoara. 2500 néző. Erős iramu mérkőzés, amelyet egy kis szerencsével úgy a Ripensia, mint a Crisana megnyerhetett volna. Az első félidőben változatos a küzdelem, sokszor került veszélybe mindkét kapu, de úgy Pavlovici, mint Ilescu helyén van. Szünet után belefekszik a Ripensia és egymásután két gólt szerez, a 10. percben Bindea, a 17. percben pedig Schwartz révén. Most erősít a Crisana és a 23. percben Nagy Ödön javít, majd a 43. percben ugyancsak ő egyenlít. Kétszeri meghosszabbítás következik. Cionca beadását Burger a büntetón belül kézzel üti, de a bíró csak 16-ost ad, amely elakad a sorfalban. A mérkőzést, amely döntetlenül végződött, Oradeán újrajátszák, a központ által később meghatározott időben.

Venus—CAO 2:0 (0:0).

Bucuresti. 12.000 néző. bíró Tica Ilescu. Csunya esős, szeles időben játszották le a nagy érdeklődéssel várt mérkőzést, amelyre rekord-

közönség gyűlt egybe. A Venus nagyobb lendülete és gólratörése győzelmet hozott, amely a mutatott játék után teljesen megérdemelt. Az első félidő inkább CAO fölényben telt el, de a Venus támadásai veszélyesebbek voltak. Szünet után a 9. percben Sepi átjásza magát a védelmen, David kiszalad a kapuból és a középcsatár nem téveszti el az üres kaput. (1:0). Rákapcsol a CAO, de csatárai túl puhák. A 30. percben Barta sarokra ment. Az ívelést Petea Válcov a hálóba fejele (2:0). Még próbálkozik a CAO de támadásaiból hiányzik az erő és így meddők maradnak.

Unirea Tricolor—Phöbus 2:0 (1:0).

Baia-Mare. 3000 néző. bíró Milivoi. Nagy lendülettel kezd a hazai csapat, de lassanként az Unirea veszi át az irányító szerepét és Sony Niculescu góloz. Szünet után fölényben van az Unirea Tricolor és Sony Ilescu újabb gólja beállítja a végeredményt. A Phönix vereségét menti az a körülmény, hogy az első félidő közepétől 9 emberrel játszott.

Universitatea—Dragos Voda 4:1 (1:1).

Cluj. 2000 néző. Egyenlő ellenfelek küzdelmét hozta az első félidő. Szaniszló gólját Iancovici (öngólja) egyenlíti. Szünet után nagy egyetemista fölény. Ploesteanu (2) és Paunescu a gólszerzők.

Juventus—Macabi 3:1 (1:1).

Bucuresti. 5000 néző. Könnyű győzelem. Kohn a Macabinak szerez vezetést, de Zainescu 11-esből egyenlít, Palmer és Vaida pedig győzelmet szerez.

Franco Romana—Kinizsi 3:1 (2:1).

Braila, 2000 néző. bíró Petrescu. A Kinizsi fáradtan mozgott és így a lelkes hazai csapat harcolta ki a továbbjutást.

Minerul—Vulturul 3:2 (2:2).

Lupeni. 1500 néző. bíró Radulescu. A Minerul a hájrában győzött a B) ligás csapat felett.

Gloria—DVA 6:0 (1:0).

Arad. 2000 néző. bíró dr Ciurel. Egykapus játék után félgózzal is hat gólt lőtt a Gloria. Körösladányi, Tudor (2), Rohan (2) és Pecican (11-esből) révén.

Magyarország—Ausztria 5:3 (3:1)

Teljesen megérdemelt győzelmet aratott az egységesebb és gólratörőbb futballt játszó magyar csapat. — A fiatalok kitűnően megállták a helyüket

Világraszóló, remek diadalt harcolt ki vasárnap délután a magyar válogatott labdarúgócsapat a bécsi Hohe Warten. Frissesség, lendület, gólratörés jellemezte a magyar „11”-et, amely megadásra kényszerítette a nagyvívartott osztrák reprezentatív együttest. Kevesen bíztak a fiatalokból összeállított csapatban és mégis ezek a fiúk mutatták meg, hogy mit számít a szív, a lelkesedés és a mindent elszóró lendület. A „csakazértis” ugylátzik a magyaroknak a legjobb ösztökélő szer. A fiatalok diadala volt.

Bécsből jelentik: 46.000 néző jelenlétében, a francia Leclerc vezetése mellett játszották le a nagy izgalommal várt találkozót.

Magyarország: Szabó — Futó, Bíró — Seres, Szücs, Lázár — Sas, Vincze, Kállai, Cseh, Titkos.

Ausztria: Havlicek — Sesta, Schmaus — Mock, Smistik, Urbanek — Zischek, Hanemann, Stoiber, Bican, Hahnreiter.

Tapogatózó játék után a 17. percben megszületik az első magyar gól. Vincze Kállaihoz ad, aki kapásból Cseh elé talál és a balösszekötő a jobbsarokba helyez. (1:0). Nagy az öröm, de hamar egyenlítenek az osztrákok. Hahnreiter kapura ível, Szabó nem éri el és a lécről lepattanó labdát Zischek befejeli. (1:0). Támadnak a magyarok és a 24. percben Cseh ismét vezetést szerez. Ostromolnak az osztrákok és Szabónak alkalma van megmutatni, hogy kiváló kapuvédő. A 34. percben Titkos

megsérül, rugást kap a bokájára és kiáll. De négy csatárral is gólt szereznek a magyarok, ezúttal Kállai révén (35. p. 3:1). Titkos visszajön. Kavarodás a magyar kapu előtt, Szabó többször véd nehéz helyzetben.

Szünet után Bican és Hahnreiter helyet cserél. Viharos támadással kezdenek az osztrákok és Bican öt lépésről védhetetlenül várja be a labdát (3:2). Veszélyes támadások sorozatát vezetik az osztrákok és ugyancsak van dolga a védelemnek. Felszabadul a magyar csapat, három perc alatt három szöveget ér el. A 28. percben Titkos beadását Kállai a 16-oson kapja és pompás lövéssel a jobb felső sarokba küldi (4:2). Ismét néhány veszélyes osztrák támadás, de a közvetlen védelem sziklaszilárd. A 42. percben Titkos erős lövését elejti Pavlicek és Kállai bevágja (5:2). Gyors ellentámadás. Bican elszalad, Seres és Szabó felesnek és a balszélső az üres kapuba talál (5:3).

A győztes csapat minden tagja dicsőretet érdemel. Minden cicoma nélkül játszottak a mezőnyben, úgy, mint a kapu előtt. Keveset cseleztek és minden labdát igyekeztek azonnal továbbítani. Szabó igazi kapusművészetet mutatott be. Seres volt a legjobb fedezet. Vincze a legjobb csatár. De az ujoncok is kitűnően megállták a helyüket, főleg Kállai.

Az osztrák csapatban Smistik és Zischek játszott igen jól. A csapat az öregedés jelei látszanak. A játékosok lassan, nehézkesen mozgottak. Sesta gyenge volt, míg az Admirá belső hármasa leégett.

Olaszország—Svájc 2:1 (1:0)

Zürichből jelentik: Vasárnap, 40.000 néző jelenlétében került sorra az olasz—svájci válogatott labdarúgó mérkőzés, amelyet Olaszország nagy küzdelem és 1:0-ás félidő után 2:1 arányban nyert meg. Góllövők: Demaria és Colaussi, illetve Weiler (11-esből).

Az NSE vívói legyőzték az SzSE-t

Oradea. Saját tud. Szépszámu közönség jelenlétében bonyolították le az NSE—SzSE klubközi barátságos mérkőzést, amelyet szép és változatos küzdelem után az oradeaiak nyertek meg 9:7 arányban. A két csapat a következők összeállításban szerepelt:

NSE: Szántay, Weimann I., II. és Salamon.

SzSE: Luczky, Barabás, Tereh és Rozsnyay.

Az asszokat Felici mester vezette le, mindvégig teljes tárgyilagossággal. 4:4-ig fej-fej mellett haladtak, azután elhúzott az NSE.

A győztes csapatból Salamon és Weimann 3-3, Szántay 2 és Weimann I. 1 győzelmet aratott.

Belföldi sporteredmények

B. ligában.

Oradea: Törekvés—CFR 1:0 (0:0). Góllövő: Csont. Balk (Törekvés) ellőtt egy 11-es.
 Braşov: ACFR—Braşovia 4:0 (3:0).
 Timişoara: TAC—Craiu Jovan 3:1 (2:1).
 Resita: UDR—Jil 1:0 (0:0).
 Cluj: KAC—CFR 2:1 (1:0).
 Sibiu: IAR—HTV 1:0 (0:0).
 Alba-Iulia: Unirea—Sparta 2:1 (1:0).
 Tg.-Mures: Mures—CFR (Piski) 2:2 (1:0).

Kerületi bajnokságokról:

Oradea: NSC—Kolping 1:0 (1:0). — PTT—Kinizsi 4:1.

Tileagd: TSC—Makkabea 3:1.

Salonta: Törekvés—Vasas 1:1.

Timişoara: Polytechnica—CFR 1:1 (0:0). — Banatul—Rapid 0:0.

Jimboia: ZsSE—Hertha 0:0.

Arad: Unirea—Transylvania 3:0 (0:0). — ATE—Hakoah 7:1 (5:1). — Tricolor—Juventus 2:0 (0:0). — AAC—Olimpia 0:0.

Braşov: Astra—Surburdia 0:0. — Ivria—Gloria 1:0 (0:0). — Victoria—Olimpia 1:0 (1:0). — Bodi cukorgyár—BMTE 3:2 (1:1).

Cluj: UEZ—Avram Jancu 5:1 (2:0).

Lugoj: LMTE—Metallo 2:1 (1:1).

Barátságos mérkőzések:

Bucureşti: CFR—AMTE 3:0 (2:0). Durva mérkőzés (szombaton).

Ploesti: Tricolor—AMTE 4:1 (2:0). Óriási meglepetés az aradiak ilyen súlyos veresége.

Resita: TMTE—RMTE 2:1 (1:0).

Timişoara: Unirea—Törekvés 4:0 (3:0).

Diclosanmartin: Rapid—Unirea (Sighişoara) 4:1 (1:1). Góllövők: Ganienszky (2), Miklósi és Nistor. Bíró: Gyárfás István.

Külföldi sporteredmények

Frankfurt: Angol főiskolás válogatott—Német főiskolás válogatott 3:2 (1:0). Csaknam ugyanazok a csapatok szerepeltek, mint a múlt nyáron az FVB-n, amikor 2:2 arányban döntetlenül mérkőztek. Az angolok most már 3:0-ra vezették, a németek csak a végén szépitették.

Novara: Olaszország B)—Svájc B) 2:0 (0:0).

Tel-Aviv: Boeska—Hakoah 2:2 (0:1). A debreceni portyacsapat legközelebb Jeruzsálemben a palesztinai válogatott ellen játszik.

Genova: III. ker. FC—FC Genova 4:4 (3:2).

Linz: Budai „11”—Linz ASK 7:4 (5:0).

Genf: Servette—Kispest 5:4 (4:1).

Cambridge nyerte a Cambridge—Oxford evezősversenyt. Londenből jelentik: A hagyományos Cambridge—Oxford nyolc evezősversenyt tegnap tartották meg százezres nézősereg jelenlétében. A versenyt Cambridge nyerte öt hajóhosszal.

KÖZGAZDASÁG

Új rendelkezések a második évnegyedi behozatali kérvényekről

Bucurestiből jelentik: A külkereskedelmet irányító igazgatóság az importőrök tudomására hozta, hogy a II. évnegyedi behozatali kérvények gyorsabb és igazságosabb elintézése céljából a következő rendelkezések az irányadók:

I. A II. évnegyere szóló összes beviteli kérvényeket az április 1—30. közötti időszakban kell benyújtani a külkereskedelmet irányító igazgatósághoz. Az április 30-ika után benyújtott egyetlen kért sem lehet figyelembe venni és az importőr ebben az esetben elveszti a II. évnegyedi beviteli kvótához való jogosultságát s ezt a későbbi évnegyedek során sem kaphatja meg.

A postán beküldött kérvényeket idejében kell feladni, hogy április 30-ig beérkezzenek az igazgatósághoz, mert a később érkezőket nem veszik figyelembe.

E rendelkezés alól kivételek a közhatalóságok behozatali kérvényei, a kőolaj- és bányavállalatok kérvényei, az ipari vállalatok számára szükséges gépekre vonatkozó kérvények, a pótlandó gépkatrészekre vonatkozó kérelmek, a kompenzációs behozatalra vonatkozó kérvények, a személyes használatra vonatkozó behozatali kérelmek, valamint az engedélyek módosítására vonatkozó kérvénye.

II. Azok a cégek, amelyek nem nyújtották be a kereskedelmi kamarák által kiállított bizonyítványt cégük bejegyzéséről és működéséről, a II. évnegyedre sem kaphatják meg kvótájukat.

III. Mivel a behozatali engedélyeket csak a Nemzeti Bank által közölt országok szerinti diszponibilitás keretében lehet kiadni, az importőrök kötelesek a kérvényben megjelölni,

hogy sorrendben melyik viszonylatban óhajtják az engedélyt megkapni, mely utóbbit a kérvényben megjelölt viszonylatok közül egyre, esetleg többre fogják megadni, a megjelölt diszponibilitások kereteiben.

IV. A behozatali kérvényt a kérvényező kvótajogosultságára kell korlátozni és a kérvénybe beírt értékeket minél pontosabban kell feltüntetni, mert az értékeknek az engedélybe való beírásánál figyelembeveszik a középértékeket is.

V. A származási ország megváltoztatására irányuló kéréseket a jövőben nem hagyják jóvá.

VI. A mennyiség-növelésére vonatkozó semmilyen kért sem hagynak jóvá a jövőben, mert az engedélyben beírt mennyiségek a kérvényező behozatali jogosultságát képviselik, mely jogosultságot a Nemzeti Bank által közölt diszponibilitás figyelembevételével állapítják meg.

VII. Az engedélyek kiadásának gyorsabbá tételére céljából az importőröket felszólítják, hogy a kérvénnyel egyidejűleg nyújtsák be a kérvénybe beírt érték után számított kézzelrekes illeték befizetéséről szóló nyugtát is, tudomásulvéve, hogy a kért mennyiség csökkentése révén az engedélybe beírt érték kisebb lesz a kérvényben feltüntetetté, a befizetett illeték értékkülönbségét az importőr számlájára könyvelik el és beszámítják az ugyanarra vagy a következő évnegyedre kiadott engedélyeknél.

VIII. A vámtétel megváltoztatására irányuló kéréseket csak a középérték keretein belül és csak az ugyanabba az osztályba tartozó vámtételekre hagyják jóvá.

A közgazdaság apró hírei

(Bucuresti.) A földművelésügyi minisztérium törvényjavaslatot készített a falusi kisbirtokok elidegenítésének megszigorításáról. A javaslat a birtoktestek elaprózását akarja megakadályozni. A törvény életbelépte után kisbirtokot csak miniszteri engedéllyel lehet elidegeníteni. A szomszédos tulajdonosokat törvényes elővételi jog fogja megilletni. A birtokok elterhelését is korlátozza a javaslat.

(Oradea.) A pincérek sztrájkja után a szobafestő és kéményseprő, valamint a vasgyári munkások körében is bérmozgalom jelei észlelhetők.

(Bucuresti.) Az új szőlőtermelési törvény alapján az összes községi elöljáróságok utasítást kaptak, hogy a szőlősgazdák telepeinek tökemennyiségét és fajtáját, külön jegyzőkönyvekbe foglalva, írják össze és a kimutatásokat záros határidőn belül terjesszék fel a földművelésügyi minisztériumhoz.

(Cluj.) Az Erdélyi Gazdasági Egylet értesülése szerint a fertőző betegségekben elhalt állatokért járó kártalanítási összegek kifizetését az állam a második kibocsátású 3% kamatozású kölcsönkötvényekkel megkezdte.

(Bucuresti.) A román Nemzeti Bank legújabb rendelete szerint az Ausztriába irányuló kivitelből származó francia frank prémiuma tekintetében úgy intézkedik, hogy a prémiumot csak akkor fizetik ki, ha ez a február 1-e után lebonyolított olajkivitelből származik és a

devizákat március 24-ike után szállították be. Devizabeszolgáltatás és exportborderó alatt a román Nemzeti Bankhoz való benyújtást értik.

(Bucuresti.) A Banca Nationala elhatározta, hogy az olasz lírát szabadforgalomba bocsátja. Egyelőre — abból a célból, hogy a líra árfolyama ne essék túlságosan — csak kis mennyiségben bocsátják a lírát szabad forgalomba. Ez a megoldás az exportőröket csak részben elégíti ki, tekintve, hogy üzleteiket még a prémium reményében bonyolították le. Egyébként az exportból eredő lírának csak 75 százalékát adják át a szabad forgalomnak, a fennmaradó 25 százalék az állami fizetések fedezésére szolgál.

(Budapest.) A békéscsabai hentesek hatósági védelmet kértek a „csabai kolbász” elnevezés jogosulatlan használatát ellen, minthogy ily név alatt a valódi készítmények hírnevét rontó silány áruk tömegestől kerülnek forgalomba. Hasonló követeléssel lép fel a debreceni hentesipar is.

(Bucuresti.) A bucuresti tőzsdekomité legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy intervénálnak a kereskedelmi minisztériumnál abban az irányban, hogy sürgősen módosítsák a tőzsdetörvényt. Erre elsősorban a hivatalos közve-títők által nyújtandó garancia szempontjából van szükség. A tőzsdekomité máris hozzáfogott a módosító törvényjavaslat megszerkesztéséhez. Ennek egyik legfontosabb tétele lesz az, hogy minden tőzsdéigyletet általában három nap alatt le kell bonyolítani.

Maximális és piaci árak Zalaun, Zalaú. Saját tud. A városi ideiglenes tanácsának ármegállapító bizottsága a mézesórok kérésére a huszákat a következőkben maximalta: I. oszt. marhahús 18, II. oszt. 14, sertés 24, borjú 22, szalonna 30, hárj 32, zsír 36, bivalyus 8 lei. A lisztárak a régiéket maradtak. A terményárak piaci árai: buza 300—370, árpa 300—320, zab 300—310, rozs 300, kukorica 310—320, bab kilója 3 lei.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 490—500, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.20—2.50.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 11.10—11.20, svájci frank 55—56, belgas 26—28, dollár 168—170, angol font 840—850, olasz lira 11—11.50, hollandi forint 118—120, német márka 48—49, cseh korona 6.90—7, osztrák schilling 34—35, zloty 35—36, török font 130—135, magyar pengő 34—36, Napoleon arany 1110—1120, arany font 1370—1380.

Olcsó husvéti vásár

Aszódinál

Saspalota

1 kg. fehér dióbél 60 lei. 10 deka arany mazsola 8 lei. Motorüzemű mákdarálás. Valódi kék mák egynek kg. 7 lei. Főző csokoládé 1 kg 56 db 88 lei. 1 tábla 8 rud 14 lei. Cacao negyed kg. 20 lei. Valódi Herdán arany liszt original 2 és fél és 5 kg. zsákbán kilója 16 lei. Mogyoróbél 10 deka 10 lei. Csokoládé nyulak, tojások, bel- és külföldi gyártmányok, eddig még soha nem létezett nagy választékban. Tortalapok, tortadíszek, vanília, naponta friss tea vaj. Kirakat áruimat és áruimat figyelni kérem. — Világ márka „Peco” tojásfesték darabja 50 bani, 1 és 2 lei. Márvány papír 6—8 lei. Tojás draszté 10 deka 3 lei.

ASZÓDI, Sas-palota.

Apechidetesek

FIGYELEM!

TISZAY óra- és ékszerüzletét áthelyezte
B-dul Regele Ferdinand 6 szám alá,
a Plesz hentesüzlettel szembe.

Adás-vétel

Magas árért
veszek aranyat, ezüstöt,
briliánsot bármilyen
mennyiségben. Herbst
ékszerüzlet, Oradea,
Regele Ferdinand 3.

Könyvek
eladók, szép kötésben.
Tóth lakatosnál, Oradea,
Vasile Conta 4.

Jókarban
levő selyemruhák és
más ruhanemű eladó.
Oradea, Str. Ioan Ciordas 38.

Figyelem!
TARJÁN
óra és ékszer szaküzlet
Reg. Ferd-ut 6 sz. alatt
(Pap drogeriával szemben)
megnyitott

Gyermek sportkocsit
keresek megvételre.
Oradea, Str. Leaganului No. 8.

Oktatás

Bukott diákok
április hónapban, III.
éves egyetemi hallgatóknak, jó évvégi vizsgára korrepetál. Juricskay, Str. A. Lazar 11. ajtó 5.

Kávéházakban, vendéglőkben mindenütt kérje az „Erdélyi Lapok”-at.

Lakás

Egy
utcai butorozott szoba
azonnalra kiadó. Oradea,
Str. Averescu No. 37.

Kiadó
2 szobás udvari lakás,
minden mellékhelyiséggel
és mosókonyhával, Oradea,
Str. Take Jonescu 62.

Kiadó
egy szoba, konyha,
mellékhelyiséggel május 1-re.
Oradea, Str. Tache Jonescu 41.

Kiadó
egy, esetleg kettő, szép
utcai butorozott szoba,
házaspárnak is megfelelő.
Ugyanott gyönyörű király-pálma,
parkirozáshoz eladó. Oradea,
Str. Strămba 2.

Egy
szoba és konyha 11 alóló
kerti lakás központban
kiadó. Értekezhetni:
Oradea, Str. Moldova No. 2.

Hűlőfűtele

Kertrendezést
és parkirozást olcsón
vállalok és egy fűkaszáló
olcsón eladó. Gyapay,
Oradea, Str. Leaganului No. 12.

PUBA OLMOT aludóan
vesz a Szent László-nyomda Rt.
Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Legmodernebb, legolcsóbb
STANDARD
vas- és rézbutorgyár
Oradea, Strada A. Lázár 10.
fogházmuhely, Telef.: 707.

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén, Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.